

²¹
B2281

159

JUVENI
NOBILISSIMO, CLARISSIMO,
DOCTISSIMO,
DOMINO
CHRISTIANO
MVRAVE,
VRATISLAVIENSI,
CVM IS
LAVREAM PHILOSOPHICAM
MORE INSTITVTOQUE MAJORVM
VITTEMBERGAE IN SAXONIBVS
DIE XVII. OCTOBR. MDCCXII.
REPORTASSET,
GRATVLABATVR
DANIEL HOCKH, HVNGARVS

WITTENBERGAE,
PRELO KOBERSTEINIANO.

DOMINO CHRISTIANO

On ita Achæmenii micuere palatia Cyri,
Non arces, Ptolomee tuæ: non tecta Neronis,
Non quicquid magnam meruit per secula famam,
Ceu, quam Diva tibi Sapientia struxerat, aula:
Mœnia Dardanios Babyloniacosque fugacis
Spem Populi cultu, spatiis ac robore muros
Vincebant, nam marmor erant, ferrumque chalybsque:
Quas tulerant Tyriae Libano de monte Carine,
Et quarum tumidae seriebant fidera turres,
Bis fex stringebant adamantina vincula portas.
Ipsa domus frabat Phrygiis innixa Columnis:
Mygdonius limen lapis, at mareotica postes
Eximios Ebenus, crassumque absconderat aurum:
Stratus humi rutilabat Onyx, et levis Aches.
Non procul hinc partem fusi monstrantur in omnem
Campi felices: hoc illos nomine dicunt,
Hos habitat Vulgus Vatum, quos æquus amavit
Cynthus, aut ardens evehit ad æthera Virtus.
Qualia præterea Saturno tempora Rege
Isle ferunt, agerent cum longam regna quietem
Omnia, nec belli premerent incendia terras:
Cum Ver perpetuum placidique Aquilone tacente

Plenos

Plenos afflarent Zephyri sine semine Campos,
Talis erat, si non melior vel gravior arcis
Hujus temperies rotu placidissima Coelo.
Vestibulum ante ipsum posuere Cubilia Musæ:
Quis præterat cythara pharetraque decorus Apollo:
Hinc Charitum Chorus et Pax et tranquilla voluptas
Veraque Libertas, post hanc mera gaudia mentis
Felicitas, jam non querulo vicina dolori,
In statione sua peragebant fronte serena
Jussa Deæ, quæ cum muros comitantem Caterva
Virtutum, toramque suis lustraverat aulam
Luminibus, Soli similis, qui tectus opacis
Nubibus, has subito radiorum fulgure vincit,
Letæ est: posthac repertens tentoria celo
Confedit folio, jussique tacere ministris
Omnibus, has sancto fudit de pectore voces:
Inviæta est, dilecta cohors, quam struximus, aula:
Mœnia vidisti valido circumdata muro,
Quem rapidus flammis torrens fitientibus ambit,
Vis ut nulla Virum, non turba infana Gigantum,
[Sævit unitis quantumvis viribus,] illa
Subrere, aut nostras valeat convellere sedes:
Vidisti campos letos & amena Vireta
Fortunatorum nemorum, lucosque beatos:
Omnia vidisti rutilo fulgere metallo
Et gemmis; & si quid adhuc pretiosius istis.
Sed quoniam hæc spatiofa domus? quo summa Voluptas?
Quo Decor, et Cythara, et Cantus, quo habitacula, nulli
Si fuerint Cives? num nos hæc omnia soli
Commoda vincemus, terramque tenebimus omnem?
I Cato, et innumeras in hæc mea mœnia gentes
Sollicita, atque novum nobis molire triumphum?
Tros Rutulisque mihi, Civis Romanus & hospes
Barbarus et Grajus, Boeotius, Atticus, et quos
Orbis alit Populos, nullo discrimine agentur,
Dum veniant nostroque jugo sua subdere Colla.
Afflescant, animosque mihi summittere dicant,
Quoque magis prompti veniant, Convivia mensis
Innumeris dabimus, latices epulasque Deorum:
Tu modo pelle moras: pedibus talaria nocte

Mercu-

Mercurii, festumque diem mortalibus affer.
Dextrum Alethia latus Divæ, Pietaque Fidesque
Cinxerat; at Regni custos Clementia levam,
Hanc juxta Pudor ac ævo rarissima nostro
Simplicitas, et vineta comam Concordia querç,
Vittatæ steterant, his se Spes junxerat unum,
(Postquam fugerunt sceleratas Numina terras)
Vna bonum Mundi, Sophies nunc arce recepta:
Ante Deam contra vultuque et veste severus
Cum sociis Grajis peregraque sub aëre natis
Stabat Romanæ Cato maxima gloria gentis.
Hic ergo, Dominam finem fecisse loquendi
Vt vidit, viva Virtute et Apolline plenus
Accedit proprius, justisque ita vocibus infit:
O Cœli Summum Decus & Regina, quid opes
Explorare labor tuus est: ego justa capessio:
Ire jubes, abeo; venio, si iussifer, et num
Mopsopii Juvenis cuperem frenare Dracones,
Aut, quibus humentes diviñt Pegasus auras,
Aut Icari pennas: etenim tardante Senecta
Sangvis hebet, languentque effœto in corpore vires,
Quicquid erit, rufus Syrites et inhospita tesqua,
Extremasque petam Lybiae ferventis arenas:
Vnde venit Titan et nox ubi fidera condit,
Quaque dies medius flagrantibus æstuat horis:
Qua glacialis hyems aquilonibus asperat undas,
Et quacunque patent habitat tœdera Mundi.
Tu modo, Diva, fave, dederisque initinera vires.
Exanimis alios ventura pericla: Catonis
Nescia mens vincit, si fractus concidat Orbis
Inter fumantes stabit non viærua ruinas
Me sitis, atque famæ, me favi dente Colubri,
Me fera, tempestas, hostis, rigor, æstus, arenæ,
Et quascunque solent alii pallescere pestes,
Me feriant; mea gaudebit Patientia duris.
Omnia grata milhi fuerint, modo copia detur
Innumeris tantam replendi Civibus urbem.
Sed quid opus multis? non sic mea vota petito,
Aut tua sperato fructu mandata carebunt,
Si longo sermone moror mea tempora? latet

Ergo

Ergo viam, quam monstrat honos, quam Gloria, curram.
Non sic Hippomenes, non sic Atalanta cucurrit,
Non qua magnanimo junxit sua feedera Turno,
Ceu Cato, namque illi dederat Sapientia, vires
Immenas, piguique modo tam vana locutum,
Cum sibi Triptolemi currum, bigamve Draconum,
Bellerophontis Equum, vel quas tibi Daedalus alas
Finxi. Dicata fugiens ex arce petuiset.
Sex vix ora fuit vicibus Lux pallida Lune,
Cum Cato confecto secum trahit agmina cursu
Integra, et ante arcis se ostentat moenia: cuius
Portitor ut vocem cognoverat, omne latus
Nuncius ad Dominam pede non titubante terendit:
Quæ postquam facta est adventus certa Catonis
Lætitia exultans passu petit alite muros.
Non sic Penelope, non sic Ariadna recepto
Post mala fata Viro, post mille pericula plausit:
Non ita composito vultu confixit Oreiten
Electre, veluti reducem Dea magna Catonem:
Hinc ubi devitas favo sine Marte Cohores
Viderat, illarumque Ducem, sic ore locuta est:
Hunc ego, dilecta Comites, præferre Triumphum
Ausim Pompeji, quo ter Capitolia curru
Confecdit, Marius quo fregit Colla Jugurthæ:
Hunc ego non generis tantum Pattiæque; sed Orbis
Jam pridem merito compellem jure Parentem
Qui Mundi nunquam cellante labore Salutem
Per fluvios, Syres, per Saxa, per arma, per ignes
Quærerit: tunc urbis portas referate Colono
Diva jubet, sedesque illi assignare recentes.
Tunc Cato: Da veniam, quælo, Dea maxima, dixit,
Si tua non totidem turgebunt oppida turmis,
Quot Iperalles potes, euidem mandata peregi,
Quaque pater, Mundum totum in tua Regna vocavi:
Arcades hue veteres, Ligures, flavofoque Ruthenos
Vangiones, Batavosque truces, et Marte feroce
Heniochos, notosque ereto vellere Colchos:
Huc ego Massagetas, Numidas, volucresque Gelonos,
Getulum, fixo qui ludit in hospite Maurum
Quique diem gaudent annis vitaque repleti

B

Extre-

Extremum donasse Deis, fortisque Suevos
Et Thracas, et toto diviso orbe Britannos,
Huc ego Sarmatia, Scythia, mollisque Sophenes,
Pannonia, et reliquias nullo discrimine gentes
Confluerent, iussi, sed spes delusit hiantem.
Quocunque adspexi, reperi omnia plena Deorum;
At tibi sacrata munusquam confinximus aram:
Roma Jovem centumque Deos, Achaja Minervam,
Junonem Carthago, Samos, Sparte arque Mycenae,
Muleberum Lemnos, Lucinam Creta Jovemque;
At Venerem Gnidus atque Paphus, Memphisque Cyprusque,
Clar a Rhodos Phoebum, Martem Thrax atque Latinus,
Isida Bubastenque Pharos, Thebana Lyaeum
Turba colit: nimium falsis qui credidit undis,
Neptuno plaudit, Marti, qui diligit arma:
Mercurium Mercator amat, Phoebenque Venator:
Augur Apollo tibi servit, Cererique Colonus:
Pollucem pugilis, & Caftora, quisquis equestris
Decertare cupit pugna, reverenter adorat.
Sic, (quali nescires dico) suo Numina terris
Sunt cunctis, nulli colitur Sapientia genti:
Innumeros finxere Deos, quies Thure meroque
Sacrificant, quorum ruillo stante templo metallo;
Nulla Salem Sophie, paulatim terra bis ignem
Fert Regio, nullus Sophien, ceu Numen, honorat.
I igitur velana manus, nec digna beatis
Sedibus his, quo te ratio corrupta jubebit.
Tu vero, quæ Castra lequi mea dulce pulsasti
O generosa Cohors, age, devenerare potentem
Supplicibus Dominam votis, & iusta capelle,
Quæ dabit: hic animos, mores hic pone vetustos,
Et Libertatem, felicia rura tenere
Si cupis haec semper, franco temorante coerces.
Dum Cato plura sua cupit inculcare Cohorti,
Diva aperire Domus amplæ jubet ofitia Phoebum,
Et Cives intrare novos; tum Delius arcu
Seposito Citharam nunc peccâne pulsar Eburno
Nunc digitis, ipsæ refrebant cantica Musæ:
Proximus his fuerat Thebana Conditor arcis,
Bultoniusque Orpheus, & quem super æquore Delphin

Vex-

Vexerat : hi stridulas tractabant pollice chords.
Interea in rubro collectas Litore conchas
Tyro rudis, nec magnificis alsvera Juventus
Süpicit, & Tyrio laquearia cocta veneno :
Huic pavimenta placent, huic Jaspide fulva supellex :
Iste trabes, alius portas , hic moenia laudat,
Hic Ebur, hic gemmas, hic marmora laudibus effert.
Diversos diversa trahunt : sua cuique Voluptas
In promptu est, paucos tenuis Dea sola reliquit
Omnibus : his veluti Mundo Sol sufficit unus,
Sorte sua latet Sapientia sufficit una.
Jam Labor exiguus Phœbo restabat , Equique
Pulabant pedibus spatum declivis Olympi,
Cum Cato Convivas mensis accumbere jussit :
Macti animis, inquit , non que lacivæ Canopi,
Aulonia fatale malum , Convivia Marco
Exhibuit Regina suo : non vana Vitelli
Fercula , non Progenes Epulalve, Dapefve Thyestæ
Accipitis ; sancti vos pollici mensa Platonis
Aut Sophies potius , quas, qui gustaverit, ille
Fortunæ indomita vincet Cervice tumultus :
Ille etiam , vite cum stamna dira secabit
Atropos, haud totus fatis succumbet inquis :
Pars cader exilis Corpus : pars maxima Regnum
Efugiet, Libitina , tuum, viætrixque per astra
Sub pedibus terras mundanaque Regna videbit.
Ergo, agite, o Juvenes, facis accumbite mensis,
Ac hilari Dominæ nunc carpite munera vultu.
Fons fuerat vivus saxosis proximus antris
Splendidor vitro, non illuc Canna palustris,
Non steriles ulvæ , nec acuta cuspide junci
Crescebant : umbras ripæ dabat arbor utrique
Arbor, quæ bis sex generum dabant inclyta fructus,
Et quoties plena deducitur orbita Lunæ,
In foliis eterna Salus florescere gentis
Humanæ toties solita est, & trudere gemmas.
Et toties arbor fructus , nova poma ferebat,
Digna manu Veneris, vel adhuc meliore teneri.
Quo dederas Dominae , si tale fuisset, Aconi.
Verba legenda tuæ, Te nemo bratior esset,

Et

Et Romana tuæ concederet Illa sponsæ:
Ista Dapes arbor dabat, isti pocula fontes
Præstabant, Jovis Idæo bene digna ministro.
Jamque famæ satiata fuit, cum Diva verendo
Holpitibus repleta suis Cœnacula vultu
Inrat: Apollineis ardebat Lumina flammis
Quæ poterant radiis penetrantibus omnia terras
Intimaque Oceani pertumpere viscera: nullæ
Hanc possint Pharia quamvis, hebetare tenebrae,
Nec moles, non si quis Athon Pindumque tueri
Objiciat, mentis tenui videt omnia in iœtu
Quæ fuerint: quæ sint præsentia, quæque futura,
Illa quidem dudum Cumæa secula vatis
Transferat, facies tamen inviolata manebat
Cunctaque spirabant juvenilem membra Vigorem.
Ut propriis redolent distinctæ fedibus herbae,
Hac stabant quoque Lege genæ: manantia myrrha
Lilia cedebant Labisi: manus utraque gemmas
Et marmor Parium, & glaucum Beryllon habebat:
Vertex Carmelo similis, ceu fila Capilli
Aurea, surgebat, ceu turris, eburnea Cervix.
Si speciem queras: eadem mutatur in annos
Nunc etenim parva minor est depresa puella,
Nunc iterum celum Caput inter nubila condit
Alpeçtumque noinimum fugit, et vicina Tonanti
De Coelo Mundum, mundanaque regna gubernat.
Candida vestis erat, claris distincta Smaragdis
Candidior quovis trepidante per ardua Cygno:
Candidior nivibus, tunc cum cecidere recentes,
Quas liquidas Phœbus nondum convertit in undas.
Hanc propria nevere manus de vellere Serum.
Nunquam, crede mihi, tantus decor affuit arti,
Quando rudem Pallas lanam volveba in Orbes,
Aut digitis subigebat opus, repetitaque longo
Vellera mollibat nebulae æquanta tractu:
Quantus erat, qua tunc reddit Sapientia, vesti:
Huic aderant Comites, Pietas, Astræa, Fidesque
Et Pudor et Candor, verique Alethia fatelles,
Atque Comas viridi fulgens Concordia Lauro
Inde gravi vultu Constantia: clauserat agmen

Virtu

Virtutum, nullo Patientia victa dolore;
Has habuit focias Regna, sed altior illis
Præcedit, Colloque tenuis supereminet omnes.
Quas ubi tendentes confixerat eminus hospes
Quid videat, longo dubitat tempore: donec
Non conspecta diu proprius datur ora tueri:
Tunc aliquis tacito secum sic murmure fatur:
Fortunata Deum sedes, quæ nomina Laudum
Unica mille capis, Tene Tellure fugata
Virtutum sacrata Cohors elegit asylum?
Lampadis extintos quodsi nunc vinctile ignes
Virtutesque illo querat per Regna labore
Diogenes, quo homines humano nomine dignos
Cecropiis frustra quondam quæsivit Arhenis;
Flava Ceres terras, si rufus & aquora luitret
Ardentesque faces quatiat, tamen omnia casso
Indignabundi conamine cepta videbunt,
Nam citius homines Cynicus, prius optima natant
Mater, et Ægypti vefanum vulgus Osirin
Inveniat, quam quis tellus Virtute reperta
Concipiat voces, adeo sunt omnia fecda
Limina terrarum scelerum plenissima noctis.
Sed cadat illa dies ævo, nec lecula norint
Poltera, qua nullis reparandos artibus Orbi
Thefauros rapuit, quales non Regia Cresci
Non Pythæ Crassive domus, non aula Tyranni
Niliaci, non ripa Tagi, non dives Hydaspes
Non Telluris opes omnes, non æqua reddent.
Hos miseria utinam celestia numina terris
Reflituant, et mox Saturnia secla redirent.
Ait quid ego hac votis frustra puerilibus opto
Que non illa dies, non improba Vota reducent.
Felix ille cui datur hujus adire Corinthi
Moenia, non illum falces, non Purpura Regum
Flectet, et infidos agitans Discordia fratres.
Hac hospes tacito secum dum pectore versat,
Attingit Solium variis illustre lapillis
Diva suum, Comitum longa circumdata pompa;
Hoc ubi confedit, redimicula mille Colorum
Ante suos oculos famulas deponere jussit;

C

Postea

Postea mellifluo monitos Sermone Colonos
Nomine quemque suo compellat, et atrae nudo
Dat Capiti manibus ternarum nexa Sororum
Serta rolis, violis, viridique insignia Myrto.
Hac ego lollicito dum Lumine cuncta pererro,
Te quoque Diva sua compellar voce, MVRAVE!
Heu mihi, quanta meam rapuerunt gaudia mentem,
Postquam Phœbæos circum tua tempora Lauros
Serpere conspxi, gemmisque micantia ferta.
Non ita, crede mihi, gavilus Atrida Triumpho est
Dardanio, captis Pfianææ mœnibus urbis,
Nec sic Dulichius belli Pelagiique subactis
Temporibus, Patriæ scandentem Culmina fumum
Penelopenque suam latius conspxit Ulysses,
Quanta ego tunc hilari permili Jubila Lingvæ
Cum Cato, cum Comites, et cum Sapientia centum
Ipsa tuas alto cecinæ de Pegmate Laudes:
Esculeam, dixit, vel Daphnidis una Coronam
Si meruit Virtus, tibi quos referemus honores?
Quidque tibi Sophie tanta dabit Indole dignum?
O præltans animi Juvenis! si ferta requiris
Et flores, Calathis dabimus tibi Lilia plenis
Peithanasque rosas: aderit quoque Spartica myrtus:
Huic Lauro, Violas, fiederas, fuscumque Coymbum,
Narcillum, Cafiam, Palmas, Pierinque, Crocumque,
Et quoconque novat Zephyrus redivivus odores,
Addemus faciles; sed non hæc talia Virtus
Enthea deposita, perituros despicit horros,
Atque decus tantum cupit immortale tenere.
Maecte animis! si quid fas est promittere Musis
Elysii, et Te celo super aethera currus
Sola Sophocleo tuæ Carmina digna Courno
Excellunt, quiesque aliquando Victor Olympum,
Cum Gryphios, cumque Opitios, reliquosque Poëtas
Teutonici longe clarissima Lumina Pindi
Grandiori Versus mōdulo post terga relinques.
Nec tamen hinc pror us, Næc, indotatus abibis:
Quin potius, tibi quæ nostrum testentur amorem,
Has cape puniceas auri lubeamine vestes,
Hunc pileum, viridem digitis hunc inde Saphirum

Nobi-

Nobilitatis opes, et Libertatis amata
Indicium: claramque auro gemmisque Corollam:
Hæc tibi sint nostri certissima signa favoris!
Interea perita: multo majora sequentur
Præmia: si temper. Virtutis transeit cures,
Et scelerum celeri fugies contagia gressu.
Sirenum nosti Cantus, aconitique Circes
Plena Voluptatis, sed plus nocitura bibent.
Quam si de flygio manantia pocula fonte
Hauislet cupidus, violataque sanguine Nelli.
Hæc fuge, si cupies partam retinere Coronam,
Atque meus miles, Civis, Natulque vocari.
Et fugies: sperare tue me gratia formæ
Sic jubet, et manibus Comitum conficta mearum
Hæc facies, in qua videor mihi cernere totam
Virtutum seriem: sedet hoc Constantia vultu
Omnia despiciens aduersæ fulmina fortis:
Hoc Pieras Superis accepta in Pectore regnat:
Hoc in Corde suam nulli contermina tuco;
Sed simplex, sed præfca Fides Germanaque sedem
Elegit: Pudor hos oculos infedit honestus.
Cetera præterea nec enim omnes unica Laudes
Lux capiet: quis Te Deus & natura beavit.
I nunc, quo Tua Te Virtus vocat, i pede fausto
Quæque tibi me ito decrevi, gaudia carpe.
Vos quoque jam tas est, reliqui Virtutis alumni,
Sumere delitas, nullisque adeunda scelestis
Arva. Cato lectas duc in sua rura Cohortes:
Vivant, & nostris illic in Pace fruantur
Legibus: hac Lex est, hæc seria nostra Voluntas.
Tun Dux, ut patuere Domus stridentia Claustra,
Tollere signa jubet, Mox cum stetit agmine quisque
Quadrato, ard ntcm præit Dux ipse phalangem
Ipsumque in multis partas sudoribus ædes
Dicit, ubi æternos Sapientia regnat in annos.
Tu, MVRAVE Ducis vestigia preffa legebas,
Et dixi tacitus: veniunt jam tempora iusta,
Quis facilè votis nostris se præbet Olympus.
Aggregere, o magnos, spes o suprema Parentis
Natalisque soli, venit jam tempus, honores.

Hacte.

Haec tenus invicta gessisti prælia Dextra
Et par Alcmenæ vitiorum monitra domasti:
Haec tenus assiduo trivisti membra labore,
Ingeniumque tuum, superest, ut premia tollas.
Evenere! igitur latos post bella Triumphos
Vox canat, et spectent longas Capitolia pompas:
Si tua quoridie, velut haec tenus ignea cresceret
Sedulitas studiorumque tum, Confantia, Candor,
Et Pudor, & casta spectanda Modestia fronte,
Si quid habent unquam Vatum præflagia Veri,
Herculeas ultra tendet tua gloria metas.
Hoc precor; o superum subscríbete Numinia votis!
Et facient, etenim Phœbi crepuerit pharetræ:
Concussit rigidus Ductor Clypeumque Comamique;
Afflulgunt Comites lato et Sapientia nutu:
Tu gaude, cecinist verum mea Musa, MVRAVE,
Testis erit Sophie, testis Caro, testis Apollo.

Ung VI 4

(x 2743293)

ULB Halle
006 310 079

3

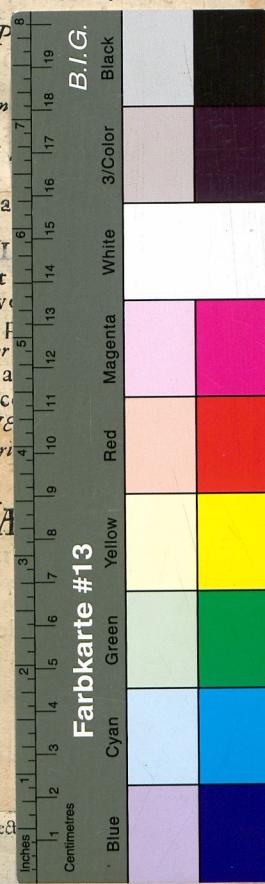
6017
6018

secundum utram

LENIUM, cuius Pa-
um fecerunt? N.
irmari? N. Qvic-
is Theoria Sacra
4. fidem Veteris
ia, affert. Cap. 5.
hit in opinionem

das, vel Adamus
enta administrare

LANY, Neofolien.

159

JUVENI
NOBILISSIMO, CLARISSIMO,
DOCTISSIMO,

DOMINO
CHRISTIANO
MVRAVE,

VRATISLAVIENSI,
CVM IS

LAVREAM PHILOSOPHICAM
MORE INSTITVTOQVE MAJORVM
VITTERNBERGAE IN SAXONIBVS
DIE XVII. OCTOBR. MDCCXII.

REPORTASSET,

GRATVLABATVR

DANIEL HOCKH, HVNGARVS

WITTENBERGAE,
PRELO KOPERSTEINIANO.